

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Necessitate Et Modo Ministrandi Sacramenta Tempore pestis

Chapeauville, Jean

Mogvntiæ, 1612

35. Vtrum teneantur pastores vel alij quicumq[ue] sacerdotes sacramenta ministrare omnibus peste infectis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41077

fideres, verum est quod dicit Innocentius, quia non tenentur ad decimarum personalium solutionem, nisi per annum habitaverint in parochia. Si secundos, verum est quod diximus Scholares habere ius petendi sacramenta à pastore loci in quo habitant bona fide studendi causa, (a) sine præfinitione alicuius temporis, & cōsequenter pastorem statim obligari ad ministranda illis sacramenta, præsertim extrema necessitate spirituali occurrente.

a Panor. sup.

QVÆSTIO XXXV.

Vtrum teneantur Pastores vel alij quicunq; sacerdotes sacramenta ministrare omnibus peste infectis.

Quæstionis explicatio.

HActenus ostendimus qui teneantur tempore contagioso sacramenta ministrare siue ex debito iustitiæ siue charitatis: Respondimus etiam variis ministrantiū tergiversationibus & excusationibus ex parte ipsorum petitis: Sequitur proxime, ut examinemus: An omnibus peste infectis pastores teneantur ministrare: nam etiam ex parte peste infectorum multa subterfugia tempore pestis prætexi solent, quibus deinceps consueta methodo & breuitate respon-

respondendum est: Quod vt ordinatius & dilucidius fiat obseruandum est peste infectos plerumque multa eaque grauissima symptomata tum corporis tum animi pati: Et inprimis nauseam & frequentes vomitus, singultus, tussim, sitim inexhaustam, cruoris in ore abundantiam, sternutationes, suspirationem difficilem, linguæ tumorem, sudorem graue olentem, per omnia membra dispersum, profundissimū somnum, animi deliquium, furorem, amentiam, tantam subinde corporis insensibilitatem, vt pro mortuis reputentur: de quibus multi Medici, Historici, & Poëtæ: de prioribus corporis symptomatibus sic Galenus(a) loquitur: *Non solum morsus patiuntur peste infecti, sed & alios affectus, tum qui nauseam in eis excitant, tum qui Cardigioni vocantur & expultricem irritant.* Et Thucydides (b) describens pestem, quæ suo tempore Athenis grassata est: *Iucundissimum (inquit) in gelidam seipsos aquam inycere, id quod in puteos multi eorum, quibus custos deerat sese proyicientes fecerunt inexhausta siti adacti, quanquam perinde erat plus ac minus bibere.*

a lib. 5. de loc. affectis, c. 6. & lib. 5. sua method. c. 12.

b lib. 2. hist. de peste Athen.

Lucretius Poëta de peste infecto loquens sic ait:

Creber spiritus, raroq; coortus.

F 5 Et

Et Ouidius de eodem:

Viscera torretur primo, flammisq; fatiscunt,

Et rursus:

Aspera lingua tumet, tepidisq; arentia ventis

Ora parent, aureque graues captantur hiatu.

Et Lucanus de eodem:

Atq; animi interpres manabat lingua cruore

Debilitata malis, motu grauis, aspera tactu.

De posterioribus animi symptomatibus
a lib. 4. hist. eccl. c. 28. Euagrius (a) describens pestem quæ suo se-
 culo per quinquaginta duos annos totum
 fere orbem peragrauit, testatur plerosque
 peste infectos vi & magnitudine morbi de
 statu mētis dimotos vitam reddidisse. Cu-
 ius rei exempla & nos Leodii illo luctuoso
 anno 1579. plura conspeximus: his ita præ-
 missis quærimus generatim, an pastores seu
 alii quicumq; sacerdotes teneantur mini-
 strare sacramenta omnibus peste infe-
 ctis.

Responsio.

Teneantur indifferēter omnibus egentibus
 & rite dispositis: hæc assertio colligitur
 ex iis, quæ superiorib. quæstionib. diximus
 de officio pastorali, hoc enim est potissimū
 pastoris munus ministrare sacramenta sine
 vlla acceptione personarum: Nam in Christo
b ad Galat. 3 Iesu (inquit (a) Paulus) non est Iudæus neq; Gra-
 cus, neq; seruus, neq; liber, neq; masculus neq; fæ-
 mina. Dixi,

Dixi (*egentibus*) quia ^(b) non est opus valenti-
bus medicus, quales sunt paruuli, qui defectu
 usus rationis nequidum potuerunt peccare,
 saltem mortaliter, & à natiuitate amen-
 tes, & si qui sint adulti, de quorum bono
 statu moraliter pastori constat. a *Matth. p.*

Dixi (*Rite dispositis*) quia alijs sacramenta
 non profunt sed officiunt, & sacerdos illis
 scienter dispensans sacrilegium committit,
 indigne res sacras pertractans, contra vir-
 tutem religionis.

Dices: Pastores sæpe dubitant de subdi-
 tis, an sint sufficienter dispositi, tenebuntur
 non obstante dubio, & illis ministrare:

& Tenebuntur si facto examine pro ra-
 tione temporis quod illis tunc conceditur
 manent speculatiue dubii, illo enim casu
 debent se practice resoluerere & inclinare ad
 partem quæ fauet animæ, vt initio osten-
 sum est.

Q V Æ S T I O XXXVI.

An teneantur etiam famulis & ancillis.

Quæstionis explicatio.

NOta primo famulos & famulas præ
 dominis & dominab. citius peste cor-
 ripi eo q̄ illis ex officio incūbit huc & illuc
 ad procuranda domus necessaria discurre-
 re in foro & locis publicis versari, emere,
 mercari,